

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ 2000**

ΟΜΑΔΑ Α'

ΘΕΜΑ Α1

A.1.1

α. Η εγγύη : Το ιδεώδες της ανατροφής των κοριτσιών στην Αθήνα αλλά και σε πολλές άλλες πόλεις της Ελλάδας ήταν η απουσία κάθε επαφής με το άλλο φύλο, μέχρι την ημέρα που θα παντρεύονταν. Έτσι, ο κανόνας για την επιλογή της νύφης ήταν το συνοικέσιο, στο οποίο σχεδόν πάντα έπαιρναν.....και αποτελούσε βασική προϋπόθεση για τη σύναψη γάμου. (βλ. σχολικό βιβλίο ΟΕΔΒ, σελ. 62)

β. Θίασοι και έρανοι : Ήταν ιδιωτικά σωματεία που οργανώθηκαν από τους κοινωνικά και οικονομικά ασθενέστερους κατά την ελληνιστική περίοδο και έγιναν χώροι κοινωνικής επαφής με τους δικούς τους κανόνες που υποκαθιστούσαν κατά κάποιο τρόπο, τους θεσμούς της πόλης. Ήταν περισσότερο ενώσεις αλληλοβοήθειας των οικονομικά ανίσχυρων πολιτών για την από κοινού προάσπιση των συμφερόντων τους, ασχέτως αν τις περισσότερες φορές αποδεικνύονταν ανίκανες να αντιμετωπίσουν τη δύναμη των πλούσιων αντιπάλων τους.

γ. Γραμματικός : Είναι αυτός που διαδέχεται τον γραμματιστή κατά την ελληνιστική περίοδο και με σημερινούς όρους περιγράφεται ως φιλόλογος, ειδικευμένος στη διδασκαλία των γραμμάτων. Ο γραμματικός θα διδάξει τη γλώσσα, δηλαδή την αττική διάλεκτο, και την ερμηνεία των ποιητικών κειμένων. Για τις ανάγκες της διδασκαλίας οι γραμματικοί δημιουργούν ανθολογίες από τα ποιητικά έργα των κλασικών. Στις ανθολογίες αυτές οφείλουμε τη διάσωση του μεγαλύτερου μέρους της τραγικής ποίησης.

A.1.2.

α. ΣΩΣΤΟ

β. ΣΩΣΤΟ

γ. ΛΑΘΟΣ

δ. ΛΑΘΟΣ

A.1.3

Τον έλεγχο, σε μεγάλο βαθμό, όχι μόνο της διοίκησης αλλά και της οικονομικής ζωής ασκούν οι Μυκηναίοι άνακτες.....και οι τελεσταί (γαιοκτήμονες για τα καθήκοντα των οποίων δεν υπάρχουν σαφείς πληροφορίες) (βλ. σχολικό βιβλίο ΟΕΔΒ σελ. 14)

A.1.4.

Η σωστή απάντηση είναι η β

A.2.1.

1. δ

2. ζ

3. στ

4. α

5. γ

A.2.2.

Ο Άγις Δ' (244-241 π.Χ.) μόλις ανέλαβε το θρόνο έθεσε ως στόχο να επαναφέρει το παλαιό πολίτευμα. Με τη βοήθεια ενός εφόρου πρότεινε και πέτυχε να ψηφιστεί νόμος.....σχέδιο κατέρρευσε με τη δολοφονία του εμπνευστή του. (βλ. σχολικό βιβλίο ΟΕΔΒ σελ. 49)7

A.2.3.

Η επικράτηση συγκεκριμένων κανόνων στην εμφάνιση ανδρών και γυναικών κατά την αρχαιότητα δεν μπορεί να ερμηνευτεί χωρίς αναφορές στις αισθητικές αντιλήψεις αλλά και στις πολιτικές και κοινωνικές επιδιώξεις της αρχαίας ελληνικής.....πέπλος ήταν το ένδυμα της δεύτερης.(βλ. σχολικό βιβλίο ΟΕΔΒ, σελ. 138-139)

ΟΜΑΔΑ Β'

ΘΕΜΑ Β1

B.1.1.

Σύμφωνα με το παραπάνω κείμενο το ιδεώδες της αγωγής είναι μελετημένη αγωγή και μόρφωση ισορροπημένη. Το ιδεώδες της ελληνιστικής εκπαίδευσης είναι το ανθρωπιστικό ιδεώδες της κλασσικής εποχής. Ο τύπος του ανθρώπου στον οποίο η εκπαίδευση αποβλέπει είναι αυτός που θα.....που μπορεί να αποκτήσει το άτομο. (βλ. σχολικό βιβλίο ΟΕΔΒ σελ 82)

B.1.2.

Επειδή η ελληνική γλώσσα και η ελληνική παιδεία αποτελούσαν το βασικό κριτήριο των Πτολεμαίων για την ανάληψη κάποιας υψηλής θέσης, σταδιακά ο κρατικός μηχανισμός και ο στρατός στελεχώθηκαν σε μεγάλο ποσοστό από Έλληνες αποίκους. Η σημασία της παιδείας για τους εκτός Ελλάδος Έλληνες κατά τους ελληνιστικούς χρόνους εκτός από το θέμα της καλλιέργειας, αποσκοπούσε και στο να τους βοηθήσει να διατηρήσουν την ελληνικότητα τους, τα ήθη, τον τρόπο ζωής που ξεχωρίζει τον καλλιεργημένο άνθρωπο από τον αμόρφωτο, τον Έλληνα από τον «βάρβαρο», και παράλληλα να καταλάβουν κάποια αξιόλογη θέση στη διοίκηση του κράτους.

ΘΕΜΑ Β2

α. Τα στοιχεία τα οποία συνιστούν την πόλη-κράτος είναι τέσσερα και είναι επιγραμματικά τα εξής :

- ◆ Οι άνθρωποι
- ◆ Το έδαφος
- ◆ Η ανεξαρτησία και η κυριαρχία
- ◆ Η αυτάρκεια και η ασφάλεια

Οποιαδήποτε δύο κι αν επιλέξουμε θα θεωρηθούν σωστά εφόσον τεκμηριώσουμε την άποψη μας επαρκώς.

Μπορούν να επιλέγουν λοιπόν τα δύο πρώτα.

- 1) Οι άνθρωποι που την αποτελούν, οι οποίοι ζουν μαζί και έχουν την ιδιότητα του πολίτη, δηλαδή κάποιο ρόλο στην πολιτική ζωή. Οι άνθρωποι άλλωστε είναι το ζωντανό στοιχείο της κάθε κοινωνίας και χωρίς τη δυναμική τους παρέμβαση δεν μπορεί να υπάρξει κανένα αποτέλεσμα.
- 2) Το έδαφος το οποίο αποτελείται από το αστικό κέντρο (άστυ), με τους δύο κύριους πόλους της πολιτικής και κοινωνικής ζωής, δηλαδή την αγορά και την ακρόπολη, και από την ύπαιθρο (χώρα) με τα κτήματα και τα μεθοριακά ιερά. Ο

πολίτης καλείται να υπερασπιστεί το χώρο που βρίσκεται το σπίτι του, που ζουν τα παιδιά του, που είναι θαμμένοι οι πρόγονοί του. Το έδαφος θα φιλοξενήσει την όποια δράση της εκάστοτε κοινωνίας και θα δώσει τις σοδείες για να επιβιώσουν οι άνθρωποι.

β. Η δημιουργία των ιερών του άστεως , της υπαίθρου και ειδικά της μεθορίου, συντέλεσε στην οριοθέτηση του εδάφους της πόλης αλλά και στη νομιμοποίηση της κατοχής του. Αυτό συνέβη ιδιαίτερα με τα ιερά των ηρώων οι οποίοι θεωρήθηκαν ιδρυτές της πόλης. Έτσι, η πόλη απέκτησε ρίζες στο παρελθόν και ενισχύθηκε η συνοχή της.

Επιμέλεια : Αντώνης Κασωτάκης

ΡΟΜΒΟΣ